

Pilotní projekt: Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny

I. Společná ustanovení

Cíl projektu:

Cílem projektu je dosáhnout časových úspor při přijímání a vyřizování¹ žádostí o zaměstnanecké a modré karty pro specialisty z Ukrajiny, kteří budou na území ČR vykonávat vysoce kvalifikovanou práci v oblasti výroby, služeb nebo ve veřejném sektoru.

Zdůvodnění potřeby projektu:

Kvalifikovaná pracovní síla je klíčovým předpokladem pro konkurenceschopnost zaměstnavatelů. Poptávka zaměstnavatelů po vysoce kvalifikovaných specialistech z řad občanů Ukrajiny stoupá z důvodu nemožnosti obsazení pracovního místa vhodným evidovaným uchazečem o zaměstnání, a to jak s ohledem na poměrně vysokou úroveň znalostí a schopností občanů Ukrajiny, tak i s ohledem na současnou situaci na Ukrajině.

Při zajišťování termínu podání žádostí o pobytový titul (zaměstnanecká nebo modrá karta) se vysoce kvalifikovaní specialisté dlouhodobě mohou obtížně přihlásit k osobnímu pohovoru pro podání žádosti z důvodu naplnění kapacit zastupitelských úřadů, nicméně v některých případech je žádoucí řešit z pohledu zájmů ČR přijetí jejich žádosti rychle. Cílem projektu je také snížit administrativní a časovou náročnost na straně příslušných konzulárních úřadů.

Projekt žádným způsobem nenarušuje český trh práce, neboť půjde o pozice, jež budou standardním způsobem zveřejněny v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké nebo modré karty a bude na ně prováděn test trhu práce.

Zakotvení projektu

Projekt je schválen usnesením vlády České republiky. Vláda zmocňuje Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migrací², aby v případě potřeby provedl v projektu změny. Na základě vážných důvodů může být projekt na základě návrhu gestora či některého ze spolugestorů kdykoliv pozastaven, ukončen nebo změněn.

Realizace projektu je zajištěna plně v souladu s platnými právními předpisy. Na účast v projektu není právní nárok.

Projekt probíhá ve spolupráci s organizací sociální a hospodářských partnerů a o jakékoliv změně či pozastavení projektu musí být informováni, neboť to může mít vážný dopad na výrobní procesy a provozy podniků.

Finanční náklady

Projekt nemá dopad na veřejné rozpočty.

Přínosy projektu:

Rychlé a efektivní přednostní přijetí žádosti o zaměstnaneckou a modrou kartu bez nutnosti registrace rezervačního systému k podání žádosti. Administrativní zpracování žádostí bude probíhat v nejefektivnější možné míře.

Gestor:

Ministerstvo zahraničních věcí.

¹ Cílem projektu není zkrácení zákonných lhůt pro vyřízení žádosti o zaměstnaneckou a modrou kartu, přijaté žádosti budou vyřizovány v zákonem stanovených lhůtách.

² Meziresortní orgán na úrovni náměstků ministrů, do jejichž věcné působnosti spadá problematika imigrace a ochrany hranic.

Spolugestoři:

Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Předpokládaný počet ročně obsazených míst:

Dle předběžných indikací se počet obsazovaných míst může pohybovat maximálně v řádech desítek měsíčně po plném náběhu projektu, navržená roční kvóta nepřesáhne 500 uchazečů.

Vysoce kvalifikovaný uchazeč (specialista): osoba, která má specifické znalosti a dovednosti zásadního významu, disponuje vysokou úrovní kvalifikace a vědomostmi na pokročilé úrovni, jež jsou zásadní nebo důležité pro specifickou činnost, technologie nebo vedení podniku, v němž bude práci vykonávat, a tuto kvalifikaci doloží příslušným dokladem. Specialista musí mít minimálně vysokoškolské, v případě určitých konkrétních profesí/oborů středoškolské vzdělání s maturitou.

Kritéria pro zařazení zaměstnavatele do projektu:

- doporučení české podnikatelské reprezentace (Hospodářská komora ČR (HK), Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPD), Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP), Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů (KZPS)), ústředního orgánu státní správy nebo CI (doporučení je platné na 1 rok ode dne vydání);
- doložení informace o čísle, pod kterým je neobsazené pracovní místo evidováno na Úřadu práce;
- zaměstnavatel podniká na území ČR minimálně dva roky a je daňovým rezidentem v ČR dle zákona č. 586/92 Sb., o daních z příjmů;
- zaměstnavatel má vyrovnané závazky vůči České republice (viz §46 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání: zaměstnavatel nemá daňové nedoplatky z podnikání (doloží dokladem, který vyhotoví místně příslušný finanční úřad; doklad nesmí být starší než 3 měsíce), zaměstnavatel nemá nedoplatky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (doloží dokladem, který vydává ČSSZ, doklad nesmí být starší než 3 měsíce), zaměstnavatel nemá nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění (doloží čestným prohlášením);
- zaměstnavatel je v ČR registrován jako plátce zdravotního a sociálního pojištění;
- zaměstnavateli nebyla v období 2 let před podáním žádosti o zařazení pozice do projektu uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce vyšší než 100 000,- Kč anebo mu nebyla v období 2 let před podáním žádosti o zařazení pozice do projektu opakovaně uložena pokuta vyšší než 100 000,- Kč za porušení povinnosti výběru pojistného na veřejné zdravotní pojištění anebo povinností vyplývajících z právních předpisů kontrolovaných Úřadem práce ČR, Státním úřadem inspekce práce nebo oblastními inspektoráty práce (příslušnou informaci poskytne Ministerstvu průmyslu a obchodu Ministerstvo práce a sociálních věcí). V případě, že pokuta byla udělena za umožnění výkonu nelegální práce, není podmínka opakované pokuty uplatňována;
- zaměstnavatel doloží čestné prohlášení o tom, že a) zaměstnaný kvalifikovaný specialista bude pobírat mzdu v minimální výši odpovídající alespoň minimální výši stanovené pro modré karty, a to i v případě žadatelů o zaměstnanecké karty, b) se zaměstnaným vysoce kvalifikovaným specialistou bude uzavřen pracovní poměr na plný úvazek na dobu alespoň 1 roku;
- zaměstnavatel doloží čestné prohlášení o tom, že v období 2 let před podáním žádosti zaměstnal na území ČR alespoň 5 osob.

Kritéria pro účast vysoce kvalifikovaného zaměstnance (specialisty) v projektu:

- doložení informace o čísle, pod kterým je neobsazené pracovní místo zveřejněné v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké či modré karty;
- čestné prohlášení zaměstnavatele, že specialista splňuje potřebnou kvalifikaci pro výkon zaměstnání a doklad to prokazující (pracovní zkušenosti či kvalifikace);
- čestné prohlášení zaměstnavatele o tom, že specialista má zásadní význam pro činnost zaměstnavatele na území ČR.

Zaměstnavatel podává žádost na příslušném formuláři (viz příloha projektu). Zaměstnavatel zajistí, aby cizinci podávali žádosti o zaměstnanecké nebo modré karty se všemi požadovanými náležitostmi. Opakované porušování této podmínky bude důvodem pro vyřazení zaměstnavatele z projektu.

Způsob realizace

Zaměstnavatel, který má zájem obsadit volné pracovní místo evidované Úřadem práce ČR pro držitele zaměstnaneckých nebo modrých karet vysoce kvalifikovaným specialistou z Ukrajiny, podá žádost o zařazení do projektu. Ministerstvo průmyslu a obchodu v případě kladného vyhodnocení žádosti vydá zaměstnavateli potvrzení o zařazení do projektu a informuje o tom Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo práce a sociálních věcí (dopisem do datové schránky).

Osoba, která se uchází o zaměstnání u zaměstnavatele, který byl zařazen do projektu, se dostaví ve stanoveném termínu na zastupitelský úřad, kde odevzdá řádně vyplněnou žádost, cestovní doklad, fotografie a všechny požadované podpůrné doklady k žádosti.

Analogicky se vyřizují další žádosti o zařazení do projektu u stejného zaměstnavatele (viz příloha).

Ministerstvo průmyslu a obchodu rozhoduje o zařazení zaměstnavatelů do projektu na základě jejich žádosti, a to na dobu 1 roku s možností prodloužení v případě splnění podmínek. Tím však není dotčena možnost, že dojde k pozastavení či ukončení projektu i před uplynutím této doby. Ministerstvo průmyslu a obchodu průběžně komunikuje s dalšími participujícími ústředními orgány státní správy a podnikatelskými reprezentacemi ohledně implementace projektu.

Ministerstvo průmyslu a obchodu na základě odůvodněného podnětu spolugestorů zaměstnavatele z vážných důvodů z projektu vyřadí na dobu 1 roku. Mezi vážné důvody patří zejména dodatečné porušení podmínek sjednání pracovního poměru a účelové zneužívání nebo porušování podmínek zařazení do projektu. Pokud budou zjištěné nedostatky odstraněny a podmínky znovu naplněny, lze zaměstnavatele do projektu znovu zařadit.

Zaměstnavatel bude z projektu vyřazen rovněž v případě porušení dalších podmínek projektu, pokud v době trvání projektu přestane splňovat fixní podmínky nebo v případě, že projekt užije k jiným než stanoveným účelům.